

MIÉRT NEM VÁLASZOLUNK?

TENDENCIÁK ÉS TÉNYEZŐK A KSH EGYIK
LAKOSSÁGI FELVÉTELÉNEK TÜKRÉBEN

- ▶ ELMÉLETI MEGKÖZELÍTÉS
- ▶ GYAKORLATI MEGKÖZELÍTÉS
- ▶ MILYENEK VAGYUNK MI MAGUNK?

FELVÉTELEK HIBAFORRÁSAI

- ▶ **MINTAVÉTELI HIBA:** nem a teljes sokaság kerül megfigyelésre
- ▶ **NEM MINTAVÉTELI HIBA**
 - *LEFEDETTSÉGI HIBA – KERET HIBA:* lefedettség hiány, lefedettség többlet, nem naprakész keret
 - *MÉRÉSI HIBA:* kérdőív, adatgyűjtés módja, összeíró, válaszoló
 - *FELDOLGOZÁSI HIBA:* rögzítés, kódolás, editálás, imputálás, szezonális kiigazítás, stb.
 - *NEMVÁLASZOLÁSBÓL EREDŐ HIBA*

NEMVÁLASZOLÁS, MINT HIBAFORRÁS

Nemválaszolásnak azt tekintjük, ha egy felvételben bizonyos vagy netán az összes változó vonatkozásában nem sikerül információt nyerni az adatszolgáltatótól.

Típusai:

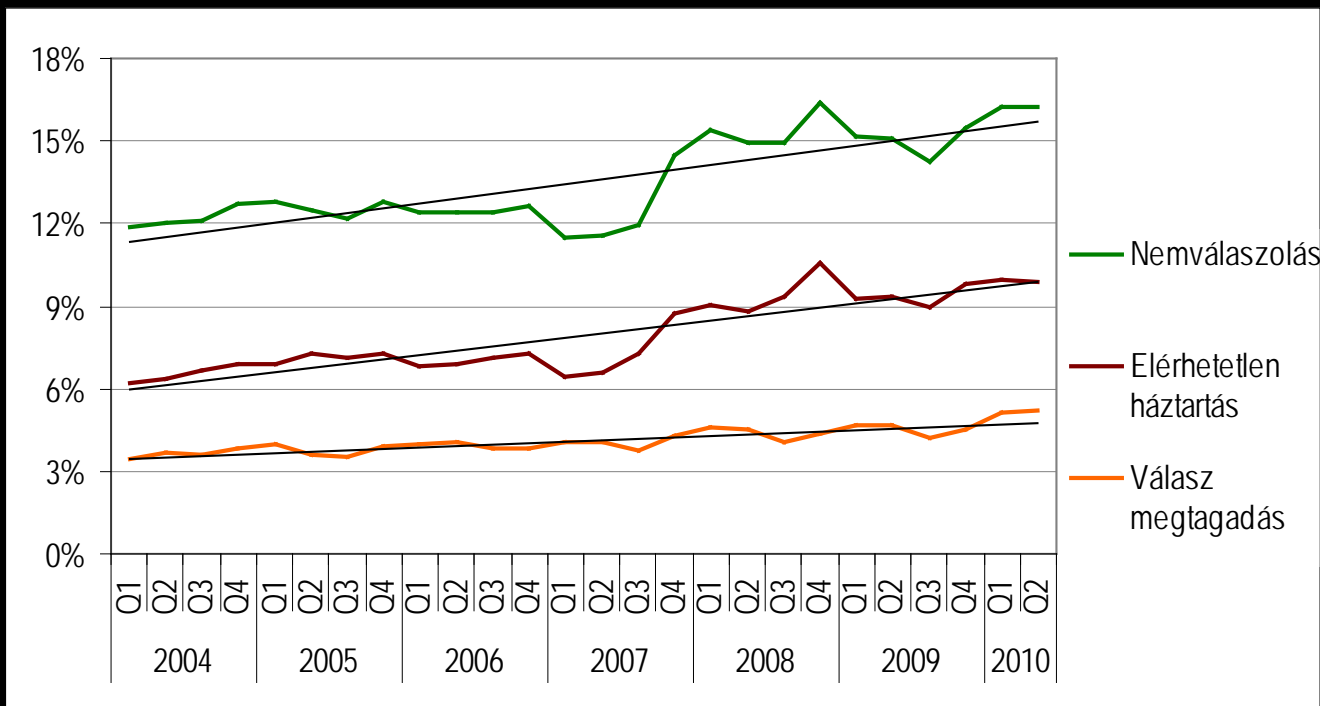
- Egységszintű
- Tételszintű

Miért probléma?

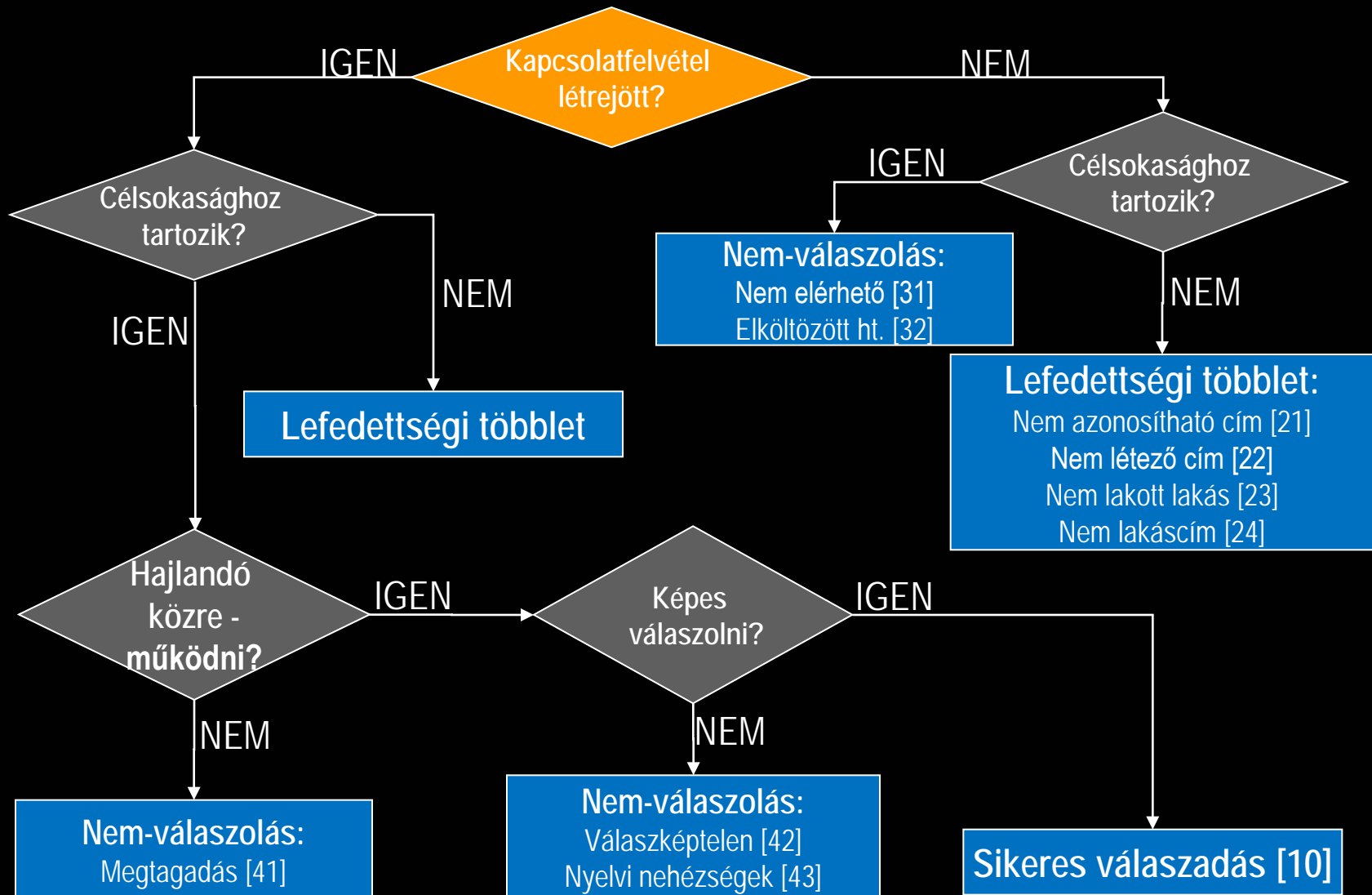
- Kisebb minta → nagyobb variancia
- Szelektív nem-válaszolás → torzítás

NEMVÁLASZOLÁS, MINT HIBAFORRÁS

Munkaerő-felmérés nemválaszolási arányok, 2004-2010

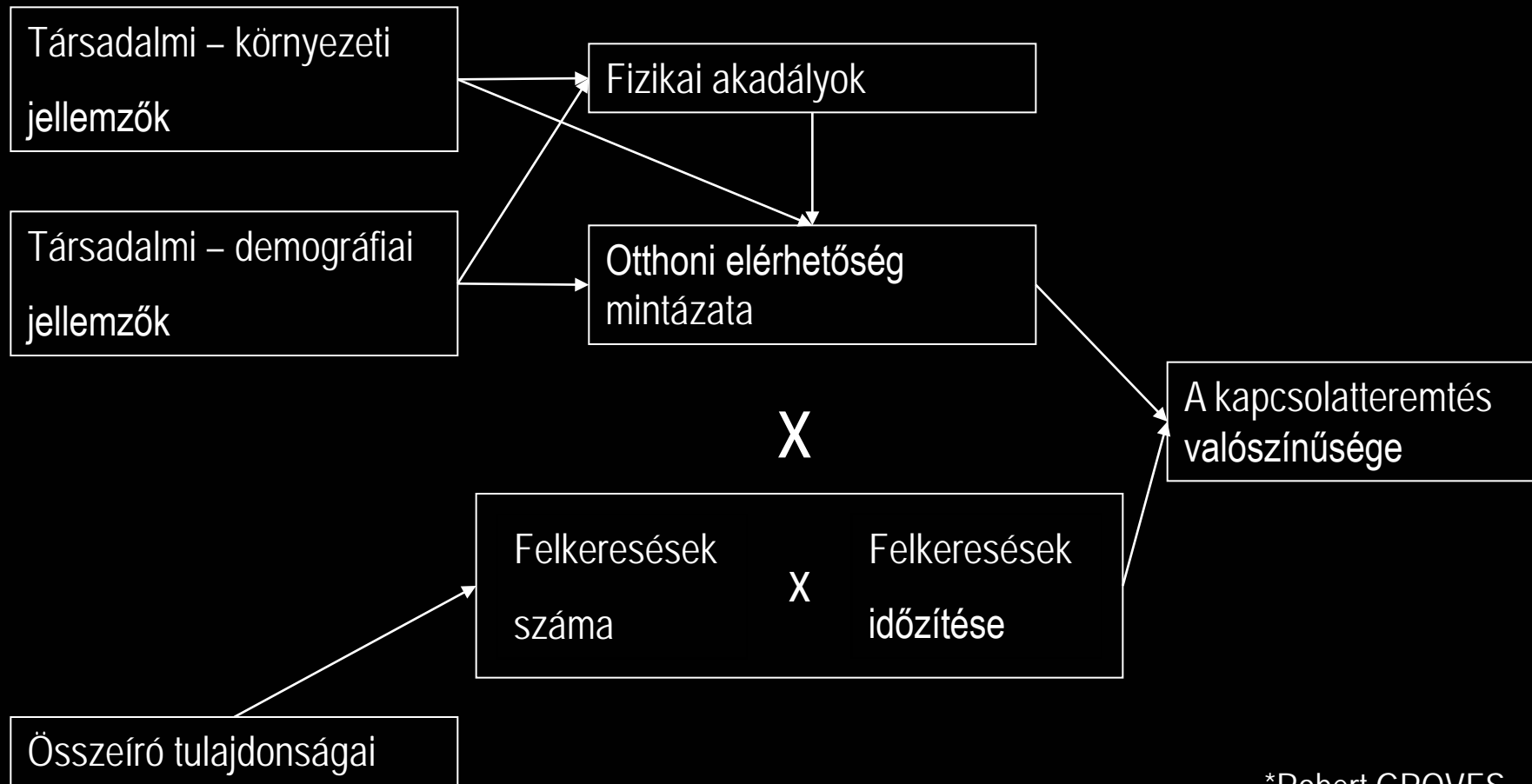

BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

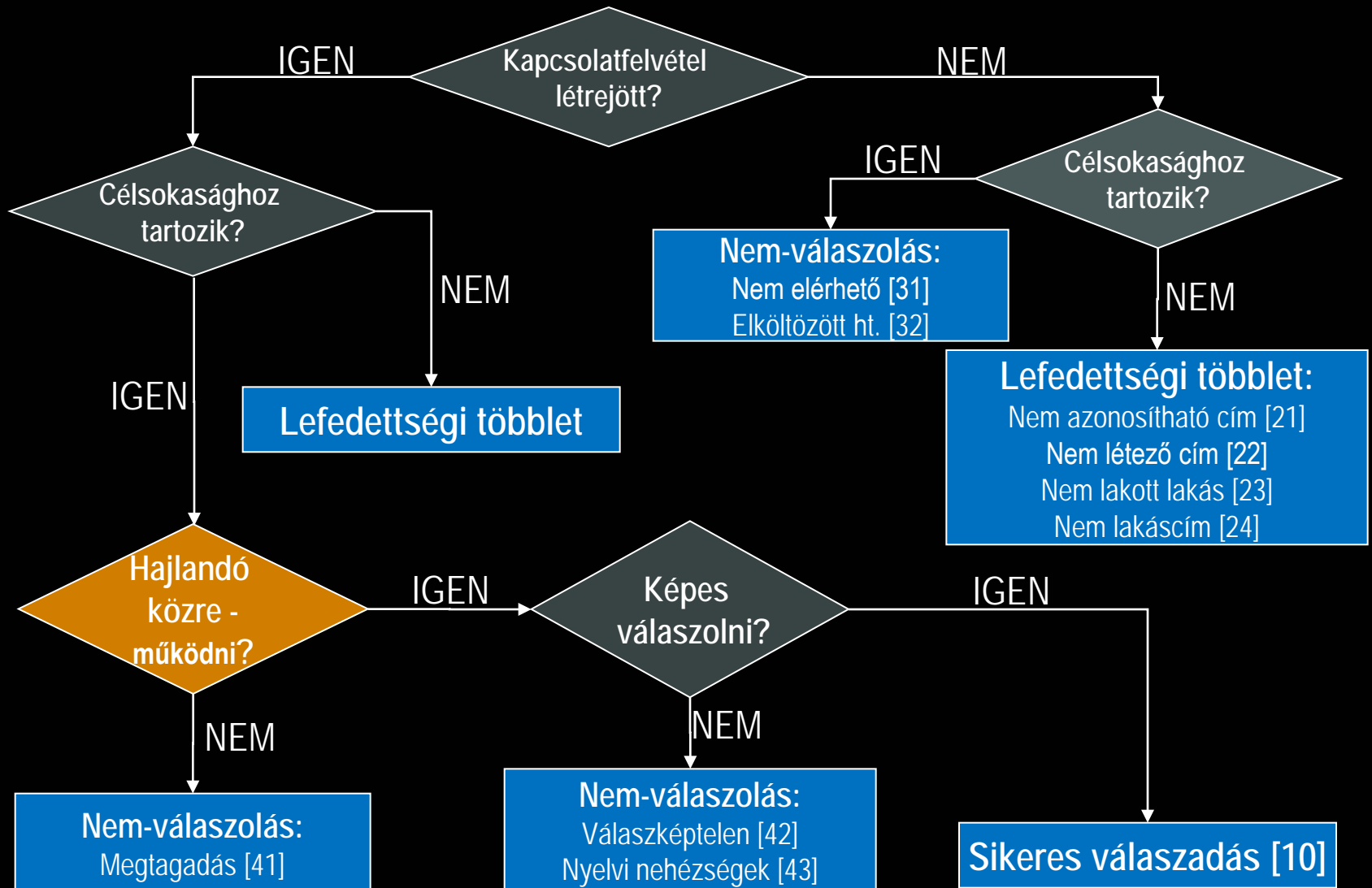
BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

Kapcsolatteremtést befolyásoló tényezők elméleti modellje*

*Robert GROVES

BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

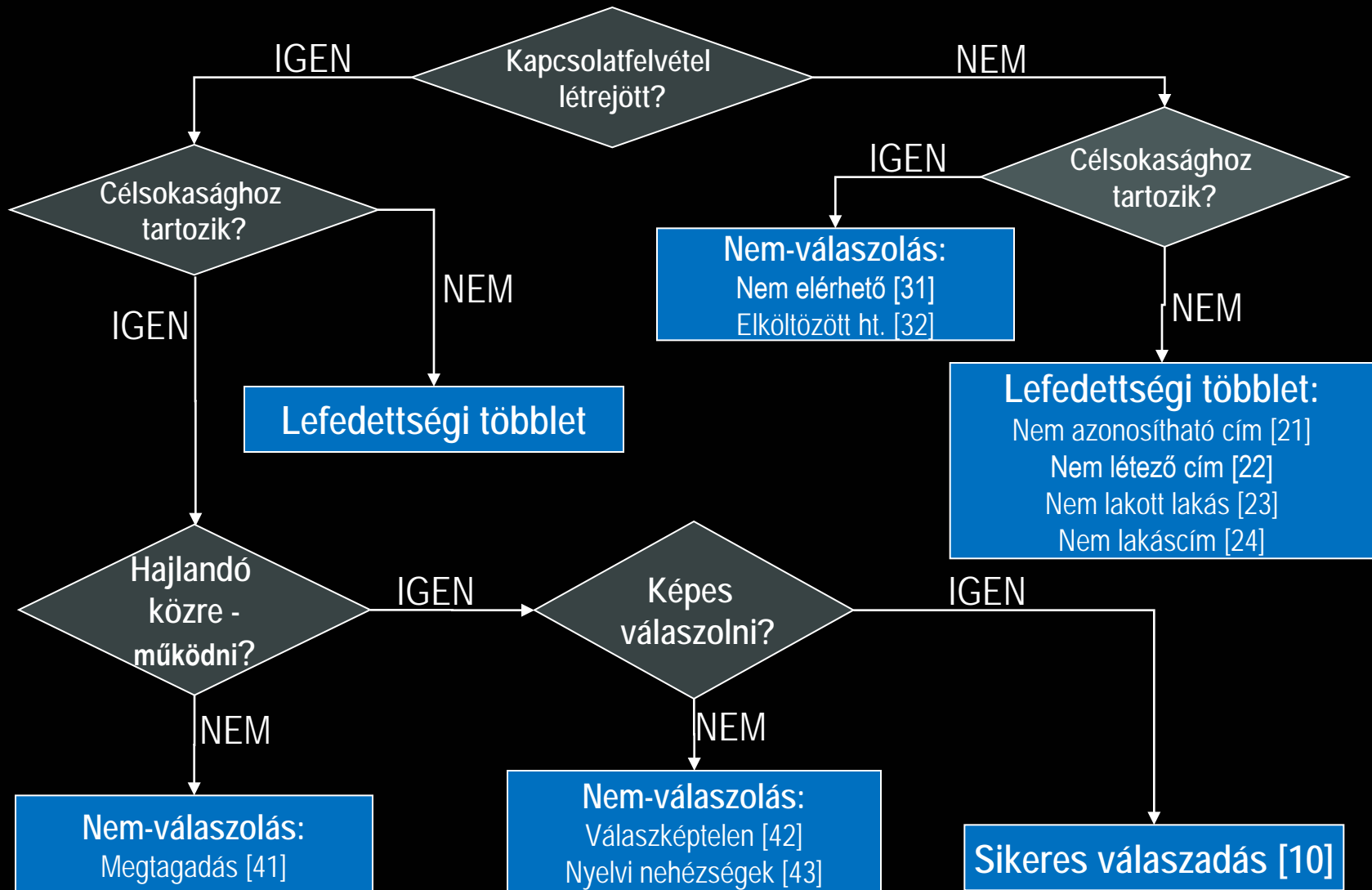
BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A közreműködést befolyásoló tényezők elméleti modellje*

*Robert GROVES

BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

MIT TEHETÜNK?

Windows Explorer

Windows Explorer is not responding

Windows can check for a solution when you go online. If you restart or close the program, you might lose information.

- Check for a solution and restart the program
- Close the program
- Wait for the program to respond

View problem details

ESZKÖZÖK – LEHETŐSÉGEK

▶ MEGELŐZÉSKÉPPEN

- Adatszolgáltatókkal való kapcsolat tovább erősítése
- „KSH”, mint márka kiépítése
- Ösztönzők alkalmazása
- Korszerű eszközök és alkalmazásaik igénybevétele: adatgyűjtési mód fejlesztése
- Összeírók megfelelő díjazása, kiválasztása, képzése, ellenőrzése
- Adminisztratív adatok hasznosítása

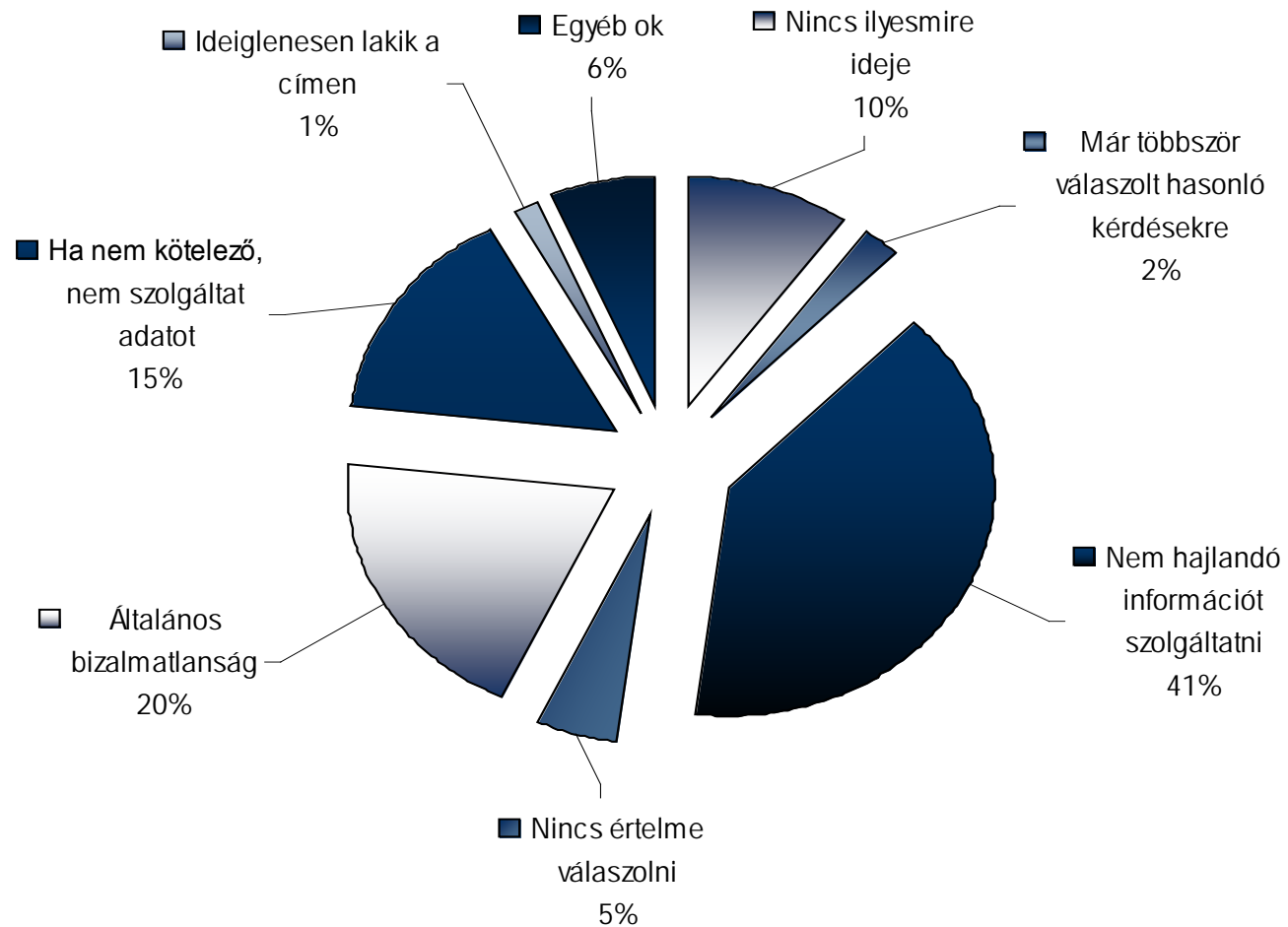
▶ UTÓLAGOSAN

- Mintavétel (kiválasztási arány, responsive design, paraadatok hasznosítása)
- Imputálás
- Súlyozás, kalibrálás
- Elemzések készítése a különböző hatásokról, jellemzőkről

„A legjobb utólagos eljárás sem ér annyit, mint a jól megválaszolt kérdés”

- EUROSTAT – GRANT PÁLYÁZAT
- ÖSSZEÍRÓI KEREKASZTAL BESZÉLGETÉS (2008. november)
- ADATGYŰJTÉSEK LEBONYOLÍTÁSA
 - Nem-válaszadási adatlap (2009. Q1, Q2 ~ 9500 kérdőív)
 - Összeírói kérdőív (2009. június ~400 kérdőív)
- ELEMZÉSEK KÉSZÍTÉSE
 - Meghiúsulási jellemzők területi és hullámspecifikus aspektusai
 - Adminisztratív adatok felhasználása a kalibrálási eljárásban
 - Imputálási kísérlet
 - A terepmunka kulcsszereplői — az összeírók

NEMVÁLASZOLÁSI OKOK

NEMVÁLASZOLÁSI OKOK

- Fiatalok, fiatal felnőttek – érdektelenség miatt
- Középkorúak (tipikusan férfiak) – elfoglaltságra, munkára hivatkozva (tipikusan magas iskolai végzettséggel rendelkezők)
- Idősek, főként nyugdíjasok (tipikusan nők) bizalmatlanág, félelem és érdektelenség (nem kötelező) miatt
- Vállalkozók (tipikusan férfiak) a „zavaros ügyletek”, és az „APEH-től való félelem” miatt
- Jómódú, magas jövedelmű réteg, újjgazdag réteg az elzárkózás, „takargatni való” miatt
- Munkanélküliek a fekete munka, szegénység, nehézségek miatt

ÖSSZEÍRÓHATÁS ELEMZÉSE

- Vizsgálandó jellemzők: kapcsolatteremtés, közreműködés
- Háromszintű hierarchikus logisztikus regresszió segítségével
 - 1.szint: háztartások
 - 2.szint: összeírók
 - 3.szint: megyék

ÖSSZEÍRÓHATÁS ELEMZÉSE

Vizsgálatba bevont változók:

- Háztartást jellemző változók
 - Lakóhely környezeti jellemzői
 - Épület típusa
 - Ingatlan állapota
 - Utolsó felkeresés hétvégén történt
 - Komplex településfejlettségi mutató
- Összeírót jellemző tulajdonságok
 - Összeírók demográfiája: nem, kor, tapasztalat
 - Összeírói attitűdök
 - MEF-re fordított munkanapok száma egy hónap alatt
- Megyét jellemző tulajdonságok
 - GDP, alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete, regisztrált munkanélküliek száma, lakónépesség

ÖSSZEÍRÓHATÁS ELEMZÉSE

Eredmények - Közreműködés:

1. Az eredményeket sokkal inkább befolyásolják az összeírók közötti különbségek, mint a megyék közti eltérések.
2. Szignifikáns változók:
 - Utolsó felkeresés hétvégén történt (-0.2389)
 - Komplex településfejlettségi mutató (-0.1218)
 - Családi házas övezet (0.3695)
 - Lakótelepi övezet (-0.2512)
 - Összeíró kora (0.0223), iskolai végzettsége (0.1817), MEF-re fordított idő (-0.0290)
 - Összeírói stratégia: kapcsolatteremtés más háztartástaggal (0.4391)
 - Nettó havi átlagkereset megyei szinten (-0.0148)

ÖSSZEÍRÓHATÁS ELEMZÉSE

Eredmények – Közreműködés

3. A bevont változók 20%-ot magyaráztak az összeírók varianciájából, míg 60%-ot a megyék varianciájából.

Következtetések:

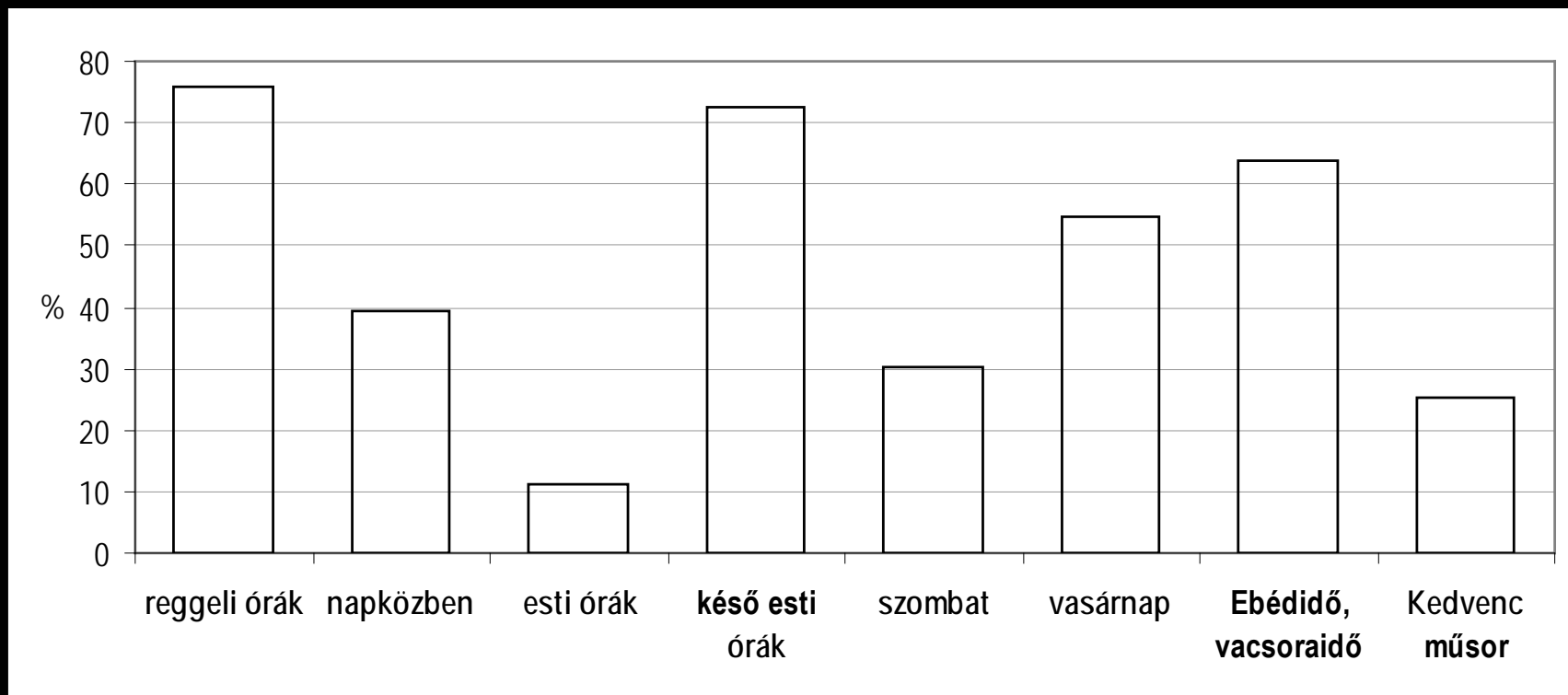
Az összeírók megfelelő kiválasztásával és képzésével jelentős javulást lehetne elérni.

MILYENEK VAGYUNK MI?

- Válaszolási – nemválaszolási szokások kérdőív alapján
- KSH Intranet, MST Oktatási szakosztály
- Összesen 405 kitöltött kérdőív, ebből 115 vesz részt a konferencián (lefedettségi többlet)
- Nem jutott el 44 nem KSH-s résztvevőhöz (lefedettségi hiány)
- Nemválaszolási arány = 53,4%

MILYENEK VAGYUNK MI?

- **Időpont tekintetében: Nem kedvelt időpontok**

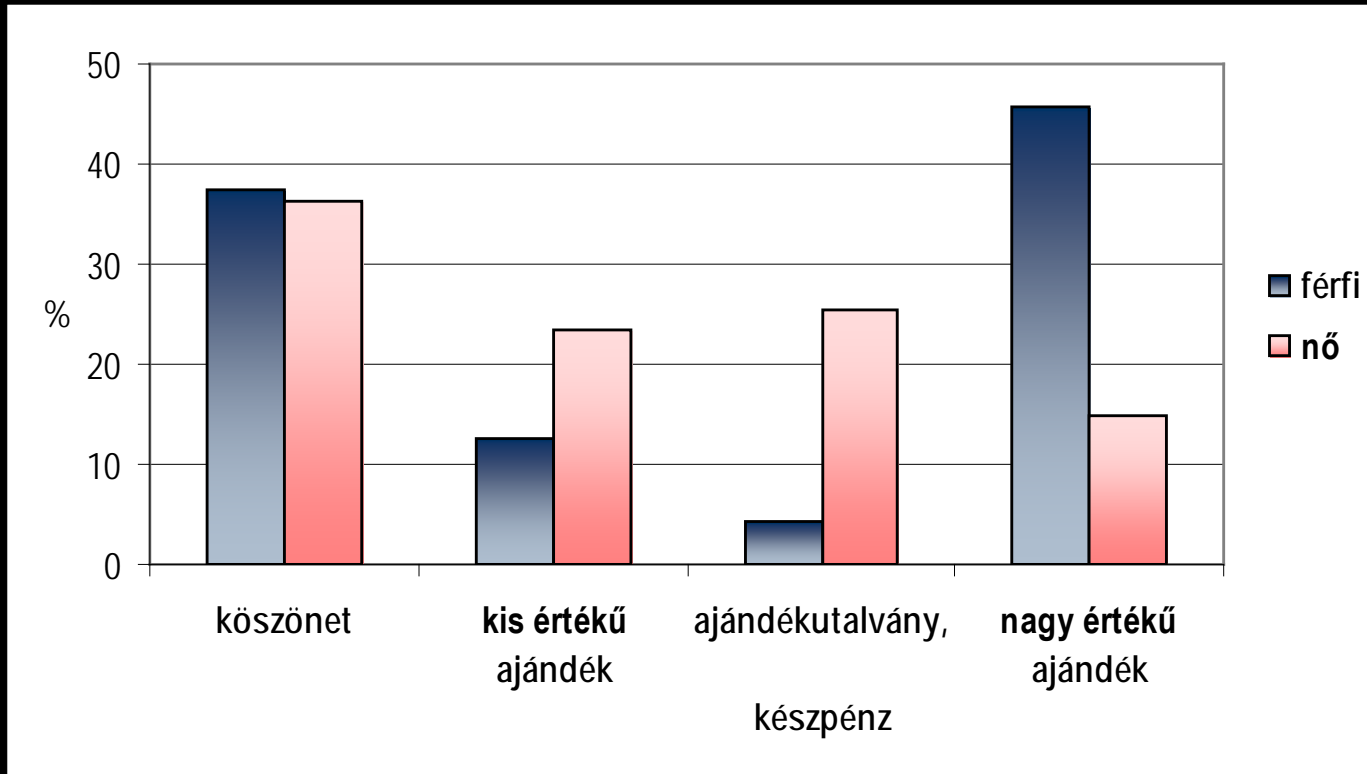

MILYENEK VAGYUNK MI?

- Összeíró tekintetében:
 - Nem kedveljük a
 - rámenős,
 - esetlen (főleg nők) összeírókat
 - Kedveljük (főleg nők) a
 - magabiztos összeírókat

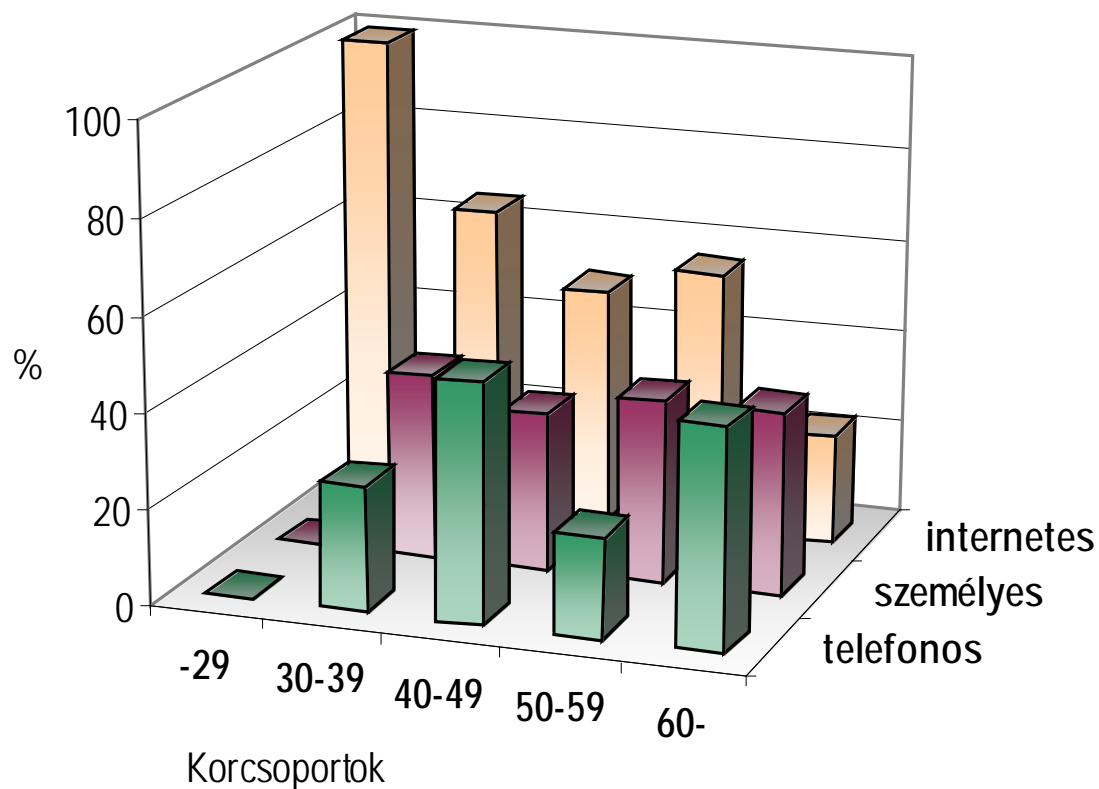
MILYENEK VAGYUNK MI?

- Ajándék, ösztönzők tekintetében
 - 62%-unkat befolyásol az ajándék, ösztönző

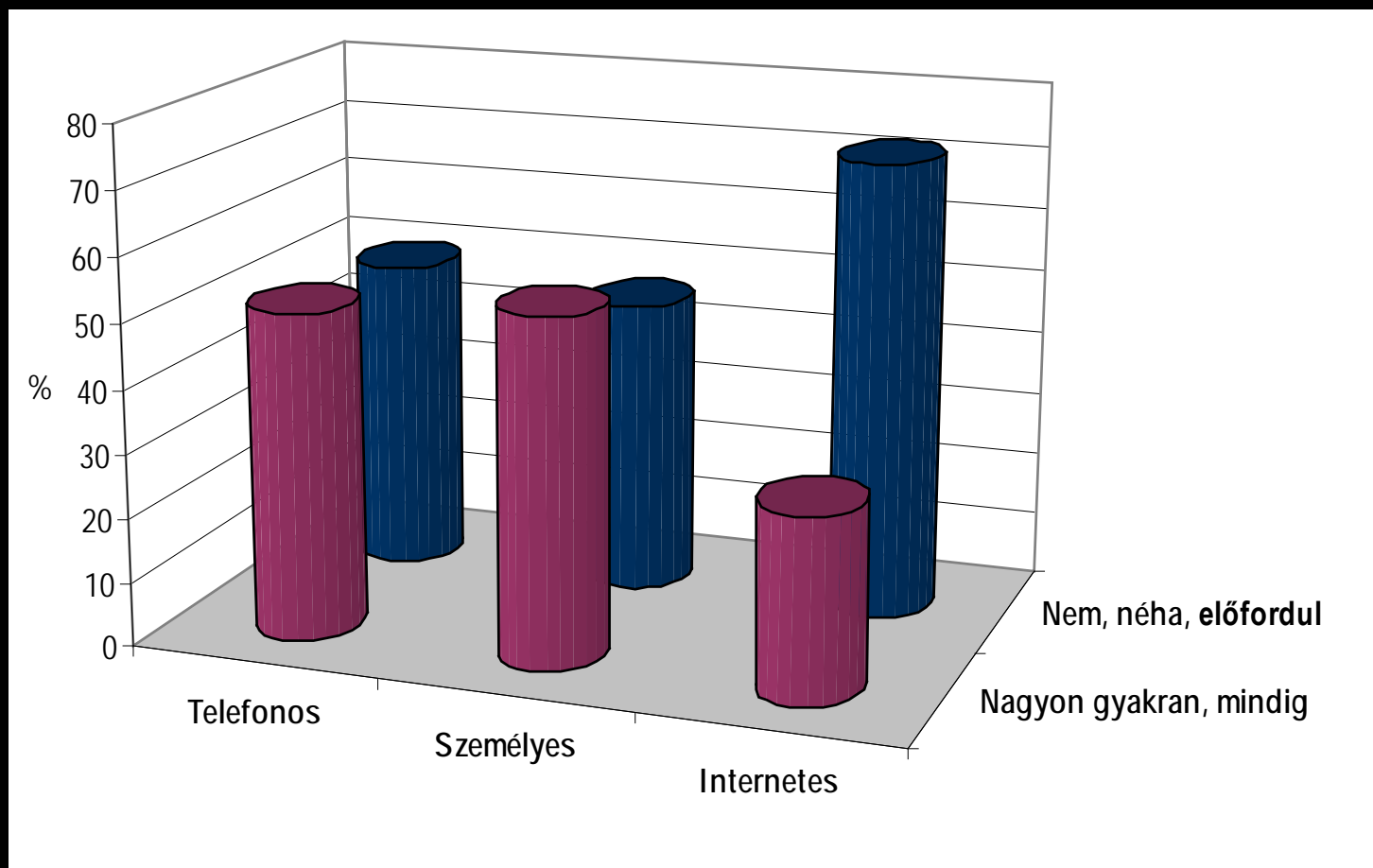
MILYENEK VAGYUNK MI?

Preferált összeírási módok

MILYENEK VAGYUNK MI?

Válaszadói hajlandóság tekintetében:
milyen gyakran utasítunk vissza felkereséseket?

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!